

3. Resolution «State Strategy for Regional Development 2020» (2014). Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/file/text/26/f430556n22.zip> (Accessed 8 June 2017) (in Ukr.).
4. Strategy of Lviv region until 2020, approved by the Lviv Regional State Administration (2016). Available at: http://loda.gov.ua/programy_ta_strategii (Accessed 8 June 2017) (in Ukr.).
5. State Statistics Service of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (Accessed 8 June 2017) (in Ukr.).
6. Official site of the Main Statistical Office in Lviv region. Available at: http://stat.lviv.ua/ukr/themes/06/theme_06.php?code (Accessed 8 June 2017) (in Ukr.).
7. Investment programs and projects for regional development, on-line platform DFRR. Available at: <http://dfrr.minregion.gov.ua/Projects-list?PAREA=0&PDIST=0&PTHEM=0&PYEAR=0&PZVIT=0> (Accessed 8 June 2017) (in Ukr.).
8. Dachyshyn, M. (2004). Competitive advantages territories in the fight for investments. Biblioteka derzhavnogho sluzhbovcja [Library public servant], vol. 4, pp. 8 (in Ukr.).
9. The European Business Association. Available at: <http://www.eba.com.ua/> (Accessed 8 June 2017) (in Ukr.).
10. Rating of investment attractiveness of regions of Ukraine (2014). Institute for Economic Research and Policy Consulting. State Agency for Investment and National Projects of Ukraine, pp. 390. Available at: http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/rejting_investiciynoyi_privablivosti_regioniv_2014_1.pdf. (Accessed 8 June 2017) (in Ukr.).

УДК 330.131.5

О. В. Сідуняк, асистент,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація

У статті визначено суть державно-приватного партнерства (ДПП), форми та класифікація за сферами застосування, визначено вплив окремих проектів на регіональний розвиток соціальної сфери. За даними, поданими на офіційному сайті Чернівецької обласної державної адміністрації, визначено проекти, реалізація яких має значний вплив на регіональний розвиток соціальної сфери. Методом експертних оцінок було визначено проблеми, що гальмують розвиток ДПП у регіонах. Респондентами стали представники різних груп, які можуть бути потенційними учасниками партнерства. Серед основних проблем визначено такі, як: корупція, поширена в країні, необхідність підвищення ролі соціальної відповідальності бізнесу, формальність і невиконання умов угод і договорів партнерами, присутність «тіньової» економіки в країні, неефективність системи соціального партнерства на підприємствах, відсутність механізму взаємодії між центральними та місцевими органами виконавчої влади й приватними партнерами, недосконалість законодавчого забезпечення системи партнерських відносин, відсутність чіткого вектору розвитку державно-приватного партнерства у регіоні, не сформованість суб'єктів партнерства та їхніх представників. З огляду на вищезгадані проблеми, були запропоновані умови розвитку ДПП у регіоні, які сприятимуть покращенню соціальної сфери регіону.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, Закон України «Про державно-приватне партнерство», форми державно-приватного партнерства, регіональний розвиток, соціальна сфера регіону, Чернівецька область, соціальна відповідальність бізнесу, проекти ДПП, держава, бізнес, суспільство.

А. В. Сидуняк, асистент,
Черновицкий торгово-экономический институт КНТЭУ,
г. Черновцы

ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО В РАЗВИТИИ СОЦИАЛЬНОЙ СФЕРЫ РЕГИОНА НА ПРИМЕРЕ ЧЕРНОВИЦКОЙ ОБЛАСТИ

Аннотация

В статье определена суть государственно-частного партнерства (ГЧП), формы и классификация по сферам применения, определено влияние отдельных проектов на региональное развитие социальной сферы. По данным, представленным на официальном сайте Черновицкой областной государственной администрации, определены проекты, реализация которых имеет значительное влияние на региональное развитие социальной сферы. Методом экспертных оценок были определены проблемы, тормозящие развитие ГЧП в регионах. Респондентами стали представители различных групп, которые могут быть потенциальными участниками партнерства. Среди основных проблем определены такие, как: коррупция, распространенная, в стране, необходимость повышения роли социальной ответственности бизнеса, формальность и невыполнение условий соглашений и договоров партнерами, присутствие «теневой» экономики в стране, неэффективность системы социального партнерства на предприятиях, отсутствие механизма взаимодействия между центральными и местными органами исполнительной власти и частными партнерами, несовершенство законодательного обеспечения системы партнерских отношений, отсутствие четкого вектора развития государств но-частного партнерства в регионе, несформированность субъектов партнерства и их представителей. Учитывая представленные проблемы, были предложены условия развития ГЧП в регионе, которые будут способствовать улучшению социальной сферы региона.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, Закон Украины «О государственно-частном партнерстве», формы государственно-частного партнерства, региональное развитие, социальная сфера региона, Черновицкая область, социальная ответственность бизнеса, проекты ГЧП, государство, бизнес, общество.

Постановка проблеми. Механізми ДПП вже досить давно застосовуються у різних напрямках розвитку міст, регіонів, держави. ДПП, як комплекс видів та способів взаємодії держави та бізнесу служить ефективним інструментом розв'язання основних проблем у середньотерміновий та довготерміновий періоди. Оскільки держава, яка зазвичай володіє значною кількістю ресурсів, не здатна повною мірою задовольнити потреби суспільства, слід створити необхідні умови для розвитку партнерських відносин між учасниками. Значна увага

дослідників приділяється застосуванню ДПП у сфері виробництва, розвитку інфраструктури, туризму та інших, але мало увага націлена на розвиток ДПП у соціальній сфері регіону, що зумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливостями застосування механізму ДПП у регіональному розвитку досліджувались О. В. Тофанюк [2], П. І. Шилепницький [6], перспективні сфери застосування ДПП описували у своїх працях Т. А. Коляда [4] і О. І. Дідченко [5]. Застосування різних форм ДПП за різними сферами досліджували К. С. Пашинська [3], Т. М. Кришталь [11]. Ю. Коваль [10] описувала недоліки законодавчого забезпечення ДПП. Результати досліджень зумовили визначення проблем та умов застосування механізмів ДПП у соціальній сфері регіону (Чернівецька область).

Формулювання цілей статті й аргументування актуальності поставленого завдання. Метою статті є визначення основних проблем та умов розвитку ДПП у соціальній сфері Чернівецької області. З цієї метою буде визначено рівні реалізації державно-приватного партнерства, їхні форми та класифікаційні ознаки, що звужує перелік наявних проблем, які стають бар'єром регіонального розвитку та нівелюють можливість застосування механізмів ДПП саме у соціальній сфері.

За цих умов методом експертних оцінок буде проведено дослідження щодо визначення проблем, які гальмують розвиток ДПП соціальної сфери у Чернівецькій області. За допомогою цього ж методу будуть визначені умови сприяння розвитку партнерських стосунків між державою, бізнесом та суспільством у регіональному розвитку та ступінь участі можливих партнерів.

Виклад основного матеріалу. Згідно з Законом України «Про державно-приватне партнерство», ДПП – це «...співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом» [1]. Управління державно-приватним партнерством (ДПП) здійснюють різні підрозділи органів виконавчої влади, наділені такими повноваженнями. Але в даний час дії вже сформованих підрозділів у регіонах не є скоординованими через існування проблем, що стають бар'єрами для створення партнерських

відносин між державою та бізнесом. Понад те, без уваги бізнесу залишається соціальна сфера, яка не приносить комерційної вигоди та є сферою залучення фінансових ресурсів лише держави. Тому вважаємо доцільним вивчення проблем, вирішення яких створить умови, що сприятимуть ефективному використанню механізмів ДПП на регіональному рівні у соціальній сфері.

О. В. Тофанюк, І. Г. Чалий підтверджують зовнішній та внутрішній вплив ДПП на розвиток регіону, адже «...застосування механізмів державно-приватного партнерства в організаційно-економічному та бюджетному регулюванні регіонального розвитку розглядається у світовій практиці одним з ключових шляхів забезпечення сталого регіонального розвитку, що дозволяє підвищити ефективність використання бюджетних ресурсів та активів регіону. Завдяки залученню в державні програми приватного сектору, з одного боку, можливо вивільнити частину бюджетних коштів для спрямування їх на пріоритетні напрями регіонального розвитку, а з іншого – привести до державного сектору досвід та ділові підходи приватних фірм» [2, с. 51-52]. Це, з одного боку, створює нові можливості для фінансування державою галузей, які за відсутності належної державної підтримки, недоотримують належного фінансування, наприклад, такі галузі як медична, освіта, соціальний захист населення. На нашу думку, саме ці складові соціальної сфери потребують значної уваги державних органів влади. А з іншого боку, приватний бізнес може одержати нові об'єкти для фінансування, які можуть стати не тільки джерелом прибутків, але й матиме значний соціальний ефект за рахунок вдосконалення складових соціальної сфери: лікарень, шкіл, і т.п.

Існування різних моделей та форм ДПП надають можливість врегулювати відносини між державою та бізнесом, врахуючи тривалість, відносини власності, ризики, вигоди та втрати від реалізації проекту. М. С. Пашковська систематизувала різні класифікації видів та форм ДПП й основними, що широко застосовуються, виділила наступні:

1. Будуй-володій-експлуатуй (Build-Own-Operate), де приватний партнер будує та експлуатує об'єкти чи надає суспільні послуги без передачі права власності державному сектору.

2. Будуй-експлуатуй-передавай (Build-OperateTransfer). Приватний партнер будує об'єкти відповідно до специфікацій, узгоджених із державним агентством, експлуатує їх протягом певного періоду часу і потім передає державі.

3. Купуй-будуй-експлуатуй (Buy-Build-Operate), де уряд продає наявний об'єкт підприємству приватного сектору, який потім робить відновлення чи розширення, необхідні для його більш ефективної експлуатації з точки зору витрат.

4. Проектуй-будуй-експлуатуй (Design-BuildOperate), де приватний партнер проектує, будує та експлуатує державні об'єкти з правом власності в державному секторі.

5. Будуй-розвивай-експлуатуй (Build-DevelopOperate), приватний партнер бере в лізинг чи купує наявний об'єкт у державного агентства, інвестує власний капітал для модернізації [3, с. 50]. Кожна із форм ДПП, враховуючи особливості партнерських відносин, ризиків, тривалості проекту дозволяє визначити пріоритетні галузі, рівні, для яких може бути застосовано ДПП.

Окремі дослідники наголошують, що кожна країна має певні сектори національної економіки, у яких реалізація проектів ДПП є найбільш доцільною [4, с. 588]. Для регіонального розвитку наявна кількість форм ДПП дозволяє об'єднати форми, які можна застосовувати для окремої сфери регіону:

- виробництво, транспортування і постачання тепла, розподіл і постачання природного газу, електроенергії;
- будівництво доріг (будь-який транспорт) та їхньої інфраструктури;
- машинобудування;
- оброблення відходів;
- управління нерухомістю;
- туризм, відпочинок, рекреація і спорт;
- збір, очищення і розподіл води;
- охорона здоров'я [5, с. 50].

П. І. Шилепницький вважає, що «... застосування державно-приватного партнерства на регіональному та місцевому рівнях дозволило прийти до висновку, що всі проекти ДПП можна об'єднати у дві великі групи: стратегічного характеру (їх часто називають партнерствами, націленими на розвиток регіонального маркетингу) та ті, які спрямовані на задоволення конкретних потреб територій (розбудова інфраструктурних об'єктів та надання пов'язаних послуг) [6]. На нашу думку, важливо виділяти й третю групу, що носить соціальне значення та має триваліший ефект, ніж попередні групи, – проекти, що спрямовані на задоволення соціальних потреб регіону.

Проаналізувавши проекти в рамках ДПП, які представлені на офіційному сайті Чернівецької обласної державної адміністрації, було

виявлено, що для Чернівецької області поширеними є проекти, що націлені на задоволення «конкретних потреб», а саме:

1. У Кіцманському районі – приміщення колишнього кінотеатру (реконструкція під спортивно-розважальний центр із облаштуванням об'єкта громадського харчування (кафе-бару), більярдного залу та збереження цільового використання); дендропарк «Гайдейка» та сквер «Ізвор» с. Киселів (проведення благоустрою з метою подальшого розвитку туризму); приміщення колишнього клубу с. Брусенки Нижньостановецької сільської ради (сприятливе розташування для облаштування туристично-розважального закладу (знаходиться біля лісу); приміщення старої школи (створення спортивно-розважального комплексу для дітей та молоді).

2. У Новодністровську – будівництво бази відпочинку на іншому боці затоки, прилеглої до міста прибережної території, з розміщенням альтанок, закладу харчування, водних атракціонів, будівлі для проживання.

3. У Чернівцях – реконструкція та удосконалення діяльності плавального басейну КСОП «Буковина»; будівництво плавального басейну; будівництво та влаштування стадіону «Електронмаш»; будівництво палацу спорту [7].

Ці дані свідчать про надання значної уваги державних органів влади розвитку сфери послуг у регіоні.

Але серед проектів, що пропонуються приватним партнерам, є й ті, що стосуються соціальних потреб суспільства: реконструкція каналізаційних очисних споруд, будівництво науково-виробничого комплексу з переробки твердих побутових відходів, реконструкція водопровідної мережі та інші. На нашу думку, саме вони потребують значної уваги місцевих та обласних органів влади. Але тут виникають проблеми співставлення та гармонійного поєднання інтересів держави та бізнесу. Значною мірою бізнес не зацікавлений у реалізації соціальних проектів, адже вони несуть значні ризики та втрати.

За цих умов, було проведено опитування серед представників різних груп, серед яких були потенційні партнери ДПП. За результатами попередніх досліджень були виявлені проблеми, що гальмують розвиток ДПП (див. рис. 1). Респонденти представляли вільні відповіді на запитання із можливим зазначенням власного бачення проблеми.

Взаємодія держави з приватними підприємцями, створення стійких партнерських відносин між ними, на нашу думку, ускладнюється недостатньою опрацьованістю економічно-інституційних основ цієї взаємодії, питань перерозподілу прав власності, які виникають у процесі реалізації проектів у рамках відносин державно-приватного партнерства,

поспішністю прийняття адміністративних рішень щодо створення ДПП без докладного опрацювання його моделі і механізму. Нечітке уявлення про фінансові джерела, потенційні ризики й очікувану ефективність від реалізації проектів у багатьох випадках призводять до неефективного використання державних ресурсів і втрати бізнесом зацікавленості в участі у ДПП (див. рис. 1).

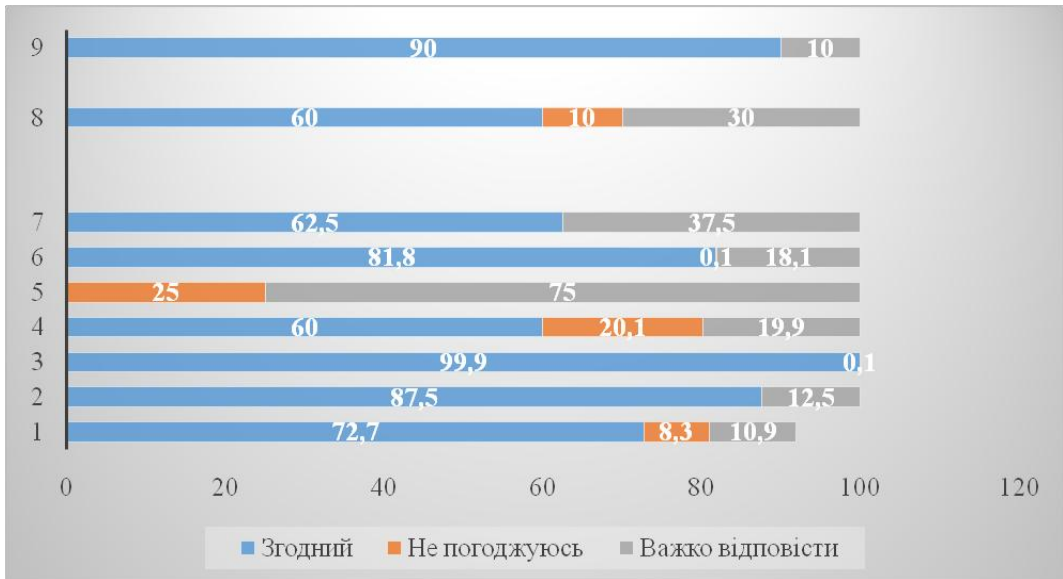

Рис. 1. Оцінка проблем, що гальмують розвиток ДПП у регіонах України (у %)*

*Розроблено автором.

За результатами проведеного дослідження було виявлено, що проблеми регіонального розвитку соціальної сфери на основі ДПП складають наступну ієрархію:

1. Корупція, поширена в країні (99,9%).
2. Необхідність підвищення ролі соціальної відповідальності бізнесу (90%).
3. Формальність і невиконання умов угод і договорів партнерами (87,5).
4. Присутність «тіньової» економіки в країні (81,8%).
5. Неефективність системи соціального партнерства на підприємствах (72,7%).
6. Відсутність механізму взаємодії між центральними та місцевими органами виконавчої влади й приватними партнерами (62,5%).
7. Недосконалість законодавчого забезпечення системи партнерських відносин (60%).

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

8. Відсутність чіткого вектора розвитку державно-приватного партнерства у регіоні (60%).

9. Не сформованістю суб'єктів партнерства та їхніх представників.

Отож розв'язання представлених проблем лежить глибоко у недоліках інституційного характеру, що сформувалась ще з років незалежності та продовжує проявлятися у розрізі основних регіональних проблем. Нагального вирішення потребують проблеми юридичного характеру та проблема корупції. Це знаходить своє відображення у відсутності жорстких санкцій при невиконанні вимог договору партнерами в рамках ДПП та присутністю «тіньової економіки».

Проаналізувавши наведені проблеми, за результатами дослідження було визначено та оцінено умови, необхідні для розвитку ДПП на регіональному рівні у соціальній сфері (див. рис. 2). Задані умови стануть напрямками подолання проблем, показаних на рис. 1.

Рис. 2. Умови сприяння розвитку партнерських стосунків між державою, бізнесом та суспільством (у %)*

*Розроблено автором.

На рис. 2 наведені умови можна розподілити за нагальністю, отже, першочерговим повинен стати раціональний розподіл ризиків (98,1%) при укладанні договорів ДПП, що стосуються соціальної сфери. На нашу думку, основну частину ризику повинна нести держава, яка представляє соціальні інтереси й, тим самим, виконує свою функцію. Належне

інституційне забезпечення (91%), що передбачає налагодження стосунків між державою та бізнесом на основі адекватного законодавства, яке створене на основі зарубіжного досвіду. Важливим стимулом для участі приватного партнера у проектах ДПП, що мають соціальне значення, є встановлення справедливої винагороди (91%) та рівного доступу учасників до ресурсів (91%). Важливими також вважають респонденти визначення верховенства держави над бізнесом, яка зацікавлена у виконанні проекту та не повинна втрачати своєї контролюючої функції.

Слід зазначити, що деякі умови частково були введені у рамках розвитку ДПП. Так, 16 листопада 2016 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову №815 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 року №384» [8]. Данною постановою Уряд створив умови для проведення прозорих конкурсних процедур з вибору приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства. Зокрема, внесено зміни до порядку проведення відповідного конкурсу щодо об'єктів державної, комунальної власності та передбачено можливість двоетапної підготовки пропозиції [9]. Але це лише початковий етап інституційних змін у рамках реалізації ДПП, адже постанова вимагає нових змін у Законі України «Про державно-приватне партнерство».

На думку юриста Ю. Коваль, «... прийняті зміни мають здебільшого «косметичний» характер, дублюючи положення Закону України «Про ДПП», з урахуванням внесених до нього змін та доповнень, які набули чинності 24 травня 2016 року. Прийняті зміни фактично мають на меті формальне закріплення існуючої пасивної позиції державного партнера. Прийняті зміни дають можливість державним партнерам включати до положень умов проведення конкурсу гарантії, які не передбачені Законом України «Про ДПП», що ставить під сумнів надійність та можливість їхньої практичної реалізації» [10].

Для ефективного впровадження механізмів ДПП у соціальній сфері регіону Т. М. Кришталь пропонує «Схему роботи Агентства управління державно-приватного партнерства» [11, с. 140]. Першим підрозділом Агентства є відділ маркетингових досліджень, завданням якого є: вивчення поточних потреб соціально-економічної системи регіону; визначення основних цілей розвитку регіональної системи в довгостроковому (20-30 років), середньостроковому (4 роки) і короткостроковому (до 1 року) періодах.

Наступними є три відділи: відділ стратегічного планування, відділ тактичного планування, відділ оперативного планування. Цими відділами проводиться конкретизація результатів, отриманих на стадії проведення

маркетингових досліджень та створення структурних планів розвитку регіональної соціально-економічної системи [11, с.140]. Дане агентство можна адаптувати до дослідження соціальної сфери регіону, де відділами будуть вивчатись потреби соціальної системи регіону. Відділами агентства буде проводитись дослідження проблем суспільства, їх конкретизація в рамках проекту ДПП.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. ДПП є ефективним механізмом взаємодії держави та бізнесу у напрямку розвитку регіону. Але існує низка проблем та умовностей, що вимагають нового підходу для розвитку саме соціальної сфери. По-перше, важливо розмежовувати ціль та завдання партнерства: стратегічного характеру, ті, які спрямовані на задоволення конкретних потреб територій й ті що мають соціальне значення. Важливим також є подолання проблем у напрямку розвитку соціальної сфери регіону: співставлення та гармонійного поєднання інтересів держави та бізнесу, корупція, поширена в країні (99,9%); необхідність підвищення ролі соціальної відповідальності бізнесу (90%); формальність і невиконання умов угод і договорів партнерами (87,5); присутність «тіньової» економіки в країні (81,8%); неефективність системи соціального партнерства на підприємствах (72,7%); відсутність механізму взаємодії між центральними та місцевими органами виконавчої влади й приватними партнерами (62,5%); недосконалість законодавчого забезпечення системи партнерських відносин (60%); відсутність чіткого вектору розвитку державно-приватного партнерства у регіоні (60%); несформованість суб'єктів партнерства та їхніх представників.

Щодо Чернівецької області, то реалізації потребують проекти, що стосуються реконструкції каналізаційних очисних споруд, будівництва науково-виробничого комплексу з переробки твердих побутових відходів, реконструкція водопровідної мережі та інші.

З цією метою було запропоновано умови щодо сприяння розвитку ДПП у регіоні та вирішення проблем. Серед основних умов: раціональний розподіл ризиків (98,1%) при укладанні договорів ДПП, що стосуються соціальної сфери, де основну частину ризику повинна нести держава, яка представляє соціальні інтереси й тим самим виконує свою функцію; належне інституційне забезпечення (91%), що передбачає налагодження стосунків між державою та бізнесом на основі актуального законодавства, яке створене на основі зарубіжного досвіду; встановлення справедливої винагороди (91%) та рівного доступу учасників до ресурсів (91%);

визначення верховенства держави над бізнесом, яка зацікавлена у виконанні проекту та не повинна втрачати своєї контролюючої функції.

Але невирішеними залишаються питання юридичного характеру, пов'язані із внесенням змін у Закон України «Про державно-приватне партнерство» та прийняттям постанови №815 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 року №384». Саме тому ця проблема потребує подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Про державно-приватне партнерство : Закон України: офіційний текст : за станом на 02.12.2012 року, № 2404-VI [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради. – 2010. – № 40. – С. 542. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
2. Тофанюк О. В. Застосування механізмів державно-приватного партнерства у бюджетному регулюванні регіонального розвитку [Електронний ресурс] / О. В. Тофанюк, І. Г. Чалий // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2011. – № 4 (16). – С. 41 – 53. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&I.MAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/eupmg_2011_4_6.pdf.
3. Пашинська К.С. Форми державно-приватного партнерства [Електронний ресурс] / Ксенія Сергіївна Пашинська // Економічний аналіз. – 2015. – № 1. – Том 22. – Режим доступу: https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/viewFile/957/pdf_620.
4. Коляда Т. А. Перспективні сфери застосування державно-приватного партнерства в Україні [Електронний ресурс] / Т.А. Коляда // Молодий вчений. – 2016. – № 12.1(40). – С.588-590. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12.1/137.pdf>.
5. Дідченко О. І. Державно-приватне партнерство: суть, законодавство, закордонний досвід [Електронний ресурс] / О. І. Дідченко, С. А. Москаленко. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_2_048.pdf.
6. Шилепницький П. І. Особливості використання державно-приватного партнерства в регіональному розвитку [Електронний ресурс] / П. І. Шилепницький // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2894>.
7. Перелік об'єктів інвестування, що можуть бути реалізовані в рамках державно-приватного партнерства в Чернівецькій області станом на 1 січня 2017 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Чернівецької обласної державної адміністрації. – Режим доступу: <http://www.bukoda.gov.ua/page/mizhregionalne-spivrobitnitstvo>
8. Про внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 року № 384 : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 року – № 815 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/815-2016-%D0%BF>.
9. Офіційний сайт Чернівецької обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bukoda.gov.ua>
10. Koval' Yu. Public-PrivatePartnerships. Newsletter. Jurimex legal solutions. Available at: <https://jurimex.ua/ua/inform-files/107/>.
11. Кришталь Т. М. Державно-приватне партнерство як основний механізм розвитку інфраструктури регіону [Електронний ресурс] / Т. М. Кришталь // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 3. – С. 137-141. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sre_2013_3_31.pdf.

Oleksandra Siduniak, Assistant,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of KNUTE,
Chernivtsi

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE DEVELOPMENT OF REGIONAL SOCIAL SPHERE ON THE EXAMPLE OF CHERNIVTSI REGION

Summary

The article defines the essence of public-private partnership, the forms and classification of application scopes, the impact of individual projects on regional development of the social sphere.

According to the data presented at the official site of Chernivtsi regional state administration the projects, whose implementation have a significant impact on regional development of the social sphere were submitted.

The problems that impede the development of public-private partnership in the regions were determined by the methods of expert reviews.

The respondents were representatives of various groups that could be potential partners in the partnership. Among the main problems was identified: the spread of corruption in the country, the need to increase the role of social responsibility of business, the formal and non-fulfillment of conditions of agreements and agreements with partners, the presence of the "shadow" economy in the country, the ineffectiveness of the system of social partnership in enterprises, the lack of a mechanism of interaction between central and local executive authorities and private partners, the imperfection of legislative provision of the system of partnership relations, the absence of a clear vector of development of states and private partnership in the region, the lack of formation of partners and their representatives. Taking into account the presented problems, the conditions for the development of PPPs in the region were proposed, which would contribute to the improvement of the social sphere of the region.

Keywords: public-private partnership, Law of Ukraine "On public-private partnership", forms of public-private partnership, regional development, social sphere of the region, Chernivtsi region, social responsibility of business, PPP projects, state, business, society.

References:

1. *About public-private partnership*, Law of Ukraine (2012). Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.)
2. Tofanyuk, O.V., Chalyj, I.H. (2011). The use of public-private partnership mechanisms in the regulation of regional development budget. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy mashynobudivnoi haluzi: problemy teorii ta praktyky [Economics and Management Engineering industry: problems of theory and practice]*, no. 4 (16), pp.41-53. Available at: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/eupmg_2011_4_6.pdf. (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.)
3. Pashinsky, K.S. (2015). The forms of public-private partnership. *Ekonomichnyj analiz [Economic Analysis]*, no. 1, vol. 22. Available at: https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/viewFile/957/pdf_620 (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).
4. Kolyada, T.A. (2016). Prospective scope of public-private partnership in Ukraine. *Molody vchenyj [Young scientist]*, no. 12.1(40), pp. 588-590. Available at: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12.1/137.pdf>. (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).

5. Didchenko, A.I., Moskalenko, S.A. Public-private partnership: the essence, legislation, international experience. Available at: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_2_048.pdf. (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).
6. Shylepnytskyy, P.I. Features of public-private partnership in regional development. *Efektivna ekonomika [Effective economy]*. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2894> (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).
7. Chernivtsi regional state administration (2017). *The list of investment objects that can be implement within the framework of public-private partnerships in the Chernivtsi region, Chernivtsi*. Available at <http://www.bukoda.gov.ua/page/mizhregionalne-spivrobitnitstvo/> (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).
8. *On Amendments to the Procedure*, orders of the Cabinet of Ministers (2016). Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/815-2016-%D0%BF> (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.)
9. The official website of the Chernivtsi Regional State Administration. Available at: <http://www.bukoda.gov.ua> (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).
10. Koval' Yu. Public-PrivatePartnerships. Newsletter. Jurimex legal solutions. Available at: <https://jurimex.ua/ua/inform-files/107/> (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).
11. Crystal, T.N. (2013). Public-private partnership as the primary mechanism for infrastructure development in the region. *Stalyj rozvytok ekonomiky [Constant economic development]*, no. 3, pp. 137-141. Available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sre_2013_3_31.pdf. (Accessed 25 May 2016) (in Ukr.).

